

OBSAH

PŘEDMLUVA doc. ThDr. Davida Tonzara, Th.D., dr. h. c.	7
SLOVO NA ÚVOD	9
1. VYUČOVÁNÍ A VÝCHOVA SOUČÁSTÍ POSLÁNÍ KŘESŤANSKÉ CÍRKVE	11
<i>1.1 Cíl výchovy v pravoslaví</i>	11
<i>1.2 Význam výchovy podle dokumentů Církve římskokatolické</i>	12
<i>1.3 Role vzdělání v protestantismu</i>	15
<i>1.4 Výchovné akcenty v Církvi československé husitské</i>	16
<i>1.5 Katecheze a křesťanská výchova</i>	17
2. KATECHUMENÁT V RANÉ CÍRKVI	19
<i>2.1 Vznik katechumenátu a jeho stupně</i>	20
<i>2.2 Zánik a obnova katechumenátu</i>	22
3. ŠKOLSTVÍ A KATECHEZE VE STŘEDOVĚKU	25
<i>3.1 Katedrální a klášterní školy</i>	25
<i>3.2 Univerzity</i>	26
<i>3.3 Katecheze ve středověku a někteří její představitelé</i>	27
<i>3.3.1 Tomáš Akvinský</i>	27
<i>3.3.2 Jan Gerson</i>	28
4. KRÉDO, DESATERO A MODLITBA PÁNĚ VE STŘEDOVĚKÉ KATECHEZI A U MISTRA JANA HUSA	31
<i>4.1 Český psané náboženské spisy Tomáše Štítného ze Štítného</i>	31
<i>4.2 Husův český Výklad Kréda, Desatera a Otčenáše</i>	32

4.2.1 Krédo	32
4.2.2 Desatero	36
4.2.3 Modlitba Páně	42
5. PŘEDSTAVITELÉ NĚMECKÉ A ŠVÝCARSKÉ REFORMACE O VÝCHOVĚ A VZDĚLÁNÍ	45
5.1 Martin Luther	45
5.2 Ulrich Zwingli	50
5.3 Jan Kalvín	53
6. JAN AMOS KOMENSKÝ	57
6.1 Labyrint světa a ráj srdce	57
6.2 Biblická inspirace víry, teologie a pedagogiky J. A. Komenského	62
6.3 Komenského výchova vlastního syna	64
6.4 Výchovná formace duchovních a kazatelů podle Komenského	66
6.5 K ekumenickému myšlení J. A. Komenského a jeho vztahu k židovství a islámu	69
6.5.1 Komenského pojetí ekumenismu	69
6.5.2 Naznačení vztahu Komenského k židovství a islámu	70
7. FRIEDRICH SCHLEIERMACHER – KLASIK NÁBOŽENSKÉ PEDAGOGIKY	73
7.1 Životní cesta, vzdělání a působení	74
7.2 Náboženská pedagogika v pojetí F. Schleiermachera	76
8. PROTESTANTSKÁ KATECHETIKA VE 20. STOLETÍ	79
8.1 Představitelé náboženské pedagogiky a katechetiky v německém a švýcarském protestantském prostředí	79
8.2 Díla z oblasti katechetiky a jejich autoři v českém evangelictví ve 20. století ve stručném přehledu	84
9. KATOLICKÁ KATECHETIKA A JEJÍ PŘEDSTAVITELÉ	89
9.1 Řády a kongregace a jejich význam pro výchovu a vzdělání	89
9.2 Don Bosco a Salesiáni	90

9.3 Marie Montessoriová	93
9.4 František Tomášek	94
10. PŘEDMĚT VYUČOVÁNÍ NÁBOŽENSTVÍ V MODERNÍ ČESKÉ ŠKOLE A NÁZORY PEDAGOGŮ NA NĚJ	101
10.1 Vývoj moderní školy a předmět náboženství	101
10.2 Čeští pedagogové a jejich postoje k výuce náboženství ve škole	104
10.3 Masarykovy názory na náboženství	107
11. OSNOVY NÁBOŽENSKÉ VÝUKY V CÍRKVI ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ	113
11.1 Výchozí předpoklady a vlivy na tvorbu osnov v CČS(H)	113
11.2 Karel Farský – autor první osnovy pro školní výuku náboženství nové církve	114
11.3 Tvorba osnov v CČS(H) a jejich autoři	115
11.4 Několik tezí k osnovám v CČSH	119
12. UČEBNICE NÁBOŽENSTVÍ V CČSH	121
12.1 Učebnice náboženství a tvořivý přístup k ní	121
12.2 K obsahu Učebnice náboženství CČSH Kořínky víry	123
12.2.1 Základní katechetické texty – věroučná a etická tematika ...	123
12.2.2 Biblická látka obsažená v učebnici	124
12.2.3 Výklad svátků a období církevního roku	124
12.2.4 Postavy svědků víry	125
12.2.5 Spirituální, liturgická a svátostná katecheze	125
12.2.6 Univerzálně křesťanská identita a identita CČSH	125
12.3 Některé jednotlivé didaktické komponenty učebnice náboženství Kořínky víry	126
13. NÁBOŽENSKÁ VÝUKA DĚTÍ Z PRAKTICKO- TEOLOGICKÉHO HLEDISKA	131
13.1 Bible a liturgie – dva výchozí zdroje katecheze	131
13.2 Víra projevovaná v životě	132

<i>13.3 K charakteru a způsobům liturgické výchovy</i>	133
<i>13.4 Význam místa a prostředí, kde probíhá vyučování</i>	134
14. SLOVO, SYMBOLY A AKTIVITY VE VÝUCE	
NÁBOŽENSTVÍ	135
<i>14.1 Didaktické metody a specifika výuky náboženství</i>	135
<i>14.2 Slovo prostředkem náboženského vyučování</i>	136
<i>14.3 Symboly a jejich vnitřní smysl</i>	137
<i>14.4 Praktické činnosti a slavení</i>	139
15. LITURGICKÁ VÝCHOVA DĚTÍ	143
<i>15.1 Náboženská výchova dětí v rámci obřadů v židovství</i>	143
<i>15.2 Liturgická katecheze v prvokřesťanské církvi a u apoštola</i> <i>Pavla</i>	144
<i>15.3 Eucharistická výchova v husitství</i>	144
<i>15.4 Liturgické vyučování v katolické církvi na přelomu</i> <i>19. a 20. století</i>	145
<i>15.5 Liturgická výchova v Církvi československé husitské</i>	147
Několik myšlenek o katechetice	
a některých výzvách v současnosti	151
Z pramenů, literatury, encyklopedií a slovníků	155